

jaren te laat, dat ze het antwoord wist op een vraag die nu totaal onbelangrijk was, op een waarom dat steeds meer vervaagde, dat eigenlijk bijna was uitgedoofd. Het antwoord kwam omdat ze het niet in het Frans zocht maar in haar eigen taal, en omdat ze nu met een man kon praten die haar die taal teruggaf en die "terribly nice" was, zoveel was zeker.
Vrouw I'm simply glad we've met, you are terribly nice to me, and I do not even deserve it.

V.V. (Verteller Vrouwelijk) In de eetzaal werd er afgeruimd. Ze waren de allerlaatsten en kregen de laatste restjes lauwe soep.
Vrouw Die gepaneerde vis, is dat diepvrieskabeljauw? Hebben ze hier nu geen echte vis meer, met de Middellandse Zee zo vlak voor de deur?

Man In Rourkela, daar had je echt het gevoel iets te kunnen doen

V.V. daar had hij ondanks alles de beste momenten van zijn leven gekend, in Indië. Met zijn vork tekende hij de spoorlijn Calcutta – Bombay op het witte tafellaken.

Man Hier zo ligt het ongeveer; we zijn gewoon met een bulldozer begonnen en we hebben zelf de eerste barakken rechtgezet; na hooguit drie jaar was iedereen totaal op, ik heb precies 21 keer heen en weer gereisd tussen Calcutta en Europa, en dan was ik het behoorlijk zat.

V.V. Toen ze eindelijk de wijn brachten, gaf ze welwillend uitleg. Ze zaten altijd met twee in een kabine

Vrouw niet zoals een piloot en een co-piloot, nee, alleen maar om na twintig minuten onmiddellijk te kunnen inpikken natuurlijk

V.M. dat was de redelijkste lengte, langer vertalen kan echt niet hoewel je soms natuurlijk verplicht bent het dertig of zelfs veertig minuten vol te houden

Vrouw pure waanzin.

V.M. 's Ochtens ging het nog maar 's middags werd het almaar moeilijker om je te concentreren, het lag aan dat uiterst precieze luisteren, aan de manier waarop je je helemaal door een andere stem moest laten opsorpen... een tafel met knopjes bedienen was niet zo moeilijk, maar je hoofd

Vrouw just imagine, t'immagini!

V.M. Tijdens de onderbrekingen dronk ze warm water met honing dat ze in een thermosfles bij zich had. Ieder had zo zijn eigen manier om het einde van de dag te halen.

Vrouw Maar 's avonds kan ik nog nauwelijks een krant in mijn handen houden en toch moet ik absoluut regelmatig alle grote kranten lezen, ik moet mij nieuwe zinswendingen eigen maken, ik moet nieuwe uitdrukkingen leren.

V.M. 't Was een stuk gemakkelijker voor mensen die maar twee talen deden; zij studeerde van 's morgens vroeg terwijl ze ademhalingsoefeningen deed en ook gewone turnoefeningen. Ze had ooit in een ziekenhuis gelegen en daar had een dokter haar wat autogene training bijgebracht en die paste ze nu toe, niet helemaal volgens het boekje, maar het hielp.

Vrouw Ik voelde me toen erg slecht.

V.M. Meneer Frankel die zich duidelijk nog nooit slecht had gevoeld, was niet verwonderd vaak datzelfde zinnetje als besluit van haar betoog te horen

Vrouw in die periode voelde ik me echt niet goed

V.M. of nog

Vrouw in die periode voelde ik me rotslecht.

V.M. Voor een Russische van een zekere leeftijd had ze het meeste bewondering, die kende 13 talen.

Vrouw She really does them – zie je, ik krijg het niet meer gezegd.

V.M. Mettertijd wilde ze een taal laten vallen, Russisch of Italiaans.

Vrouw Ik ga eraan kapot, ik kom in mijn hotel, ik drink een whisky, ik kan niks meer verdragen, niks meer horen, niks meer zien en ik kruip totaal uitgeperst in een hoekje met mijn paperassen en mijn kranten.

Man Maar het Duits is toch stilaan aan het verdwijnen, die indruk hebben wij tenminste. Of anderen er ook zo over denken, weet ik niet. Wat zeg jij? Wat denk jij, zal er ooit een eenheidstaal bestaan?

V.V. Ze luisterde niet ofwel hoorde ze hem echt niet en op de trap leunde ze tegen hem alsof ze nog nauwelijks kon lopen. Hij trok haar bij haar hand naar boven.

Vrouw Tu dois me mettre dans les draps tout de suite.

Man Mais oui.

Vrouw Tu seras gentil avec moi?

Man Mais non.

Vrouw Tu vas me raconter un tout petit rien?

Man Mais bien sûr, ça oui.

V.V. Hij keek nog even in haar kamer.

Man Nadja? Nadja?

V.V. Hij ging weer naar zijn eigen kamer waar ze daarnet nog was; het bed was nog warm en het had nog haar geur; ze had het hem al gezegd toen ze Rome buitenreden, ze kon – ten gevolge van een shock – al heel lang niet meer met iemand een kamer delen en zeker geen bed – later zou ze het hem wel vertellen – en hij was opgelucht geweest door dat verhaal want het zei hem ook totaal niks; hij was veel te gespannen en het alleenzijn veel te goed gewoon. Hij rookte en rekende uit: 't was hem in drie jaar niet meer overkomen, niets wat van het gewone afweek, en dan nu met een volslagen vreemde. Hij had zich hals over kop in een avontuur gestort zonder aan iemand iets te zeggen, het weer was bedenkelijk en hij voelde zich een verlaten woestijn...

Man 't Is te hopen dat ze morgen niet naar de tempels wil – ze heeft ze al twee keer gezien – morgenvroeg vertrekken we liefst naar een klein vissersdorpje, naar een piepklein hotelletje, ver van de toeristenkuddes, ver van alles...

V.V. Het belangrijkste was dat zij beiden het goed hadden, met haar was alles eenvoudig, en over een week zou ze richting Nederland verdwenen zijn. Het enige wat hem verontrustte, was dat hij haar een week eerder in Rome, op die bewuste zaterdag, had bekeken alsof er iets eenvoudigs in zijn leven kon hersteld worden, een vergeten pijnlijke vreugde die hem gedurende enkele dagen zo veranderde dat zelfs de mensen van de FAO iets merkten.

Een onmogelijk hotel was dit met die beangstigende nachtelijke onrust.

Man Lo scirocco, sto proprio male.

V.V. Het was in Calcutta of elders dat het begonnen was, en tegenwoordig voelde hij die angst in Rome vaker en vaker.

Man The board, the staff

V.V. het nieuwe projekt

Man tired, I'm tired, I'm fed up

V.V. hij tastte in het duister en nam een Valium 5.

Man I can't fall asleep anymore without it, it's ridiculous, it's a shame, but it was too much today

V.V. dat hollen en de bank die al gesloten was, maar hij wilde de stad uit met haar

Man she is such a sweet and gentle fanciulla, not very young but looking girlish as I like it, with these huge eyes, and I won't have me hoping that it's possible to be happy, but I couldn't help that, I was immediately happy with her.

V.M. Ze slenterden naar de tuin van het hotel waar veel verlaten ligzetels stonden. Ze kozen een plaatsje vanwaar je de tempels kon zien en bestelden koffie.

Vrouw Wat een vreemd jaar, dit jaar

V.M. gelijk had ze, 't was zeker de scirocco.

Man 't Is vreemd en beangstigend, waar ik ook ben, 't is altijd te warm of te koud of te drukkend, wat vreemd, dat duurt nu al jaren.

Vrouw Tu es sûr qu'il s'agit des phénomènes météorologiques?

Man Iets kosmisch?

Vrouw Moi non, je crains plutôt que ce soit quelque chose dans nous-mêmes qui ne marche plus.

V.M. Hij begreep niet wat ze geraden had van zijn gedachtengang. Hij hield het voor zich en begreep er zelf niet veel van. Met wie ze die tempels eerder had gezien, dat waren uiteraard zijn zaken niet

Man maar waarom wil ze ze plots niet meer zien?

V.M. Hij was zeker de reden niet, het moest iets anders zijn, maar ze praatte over koetjes en kalfjes en al wat hij tot nu toe over haar wist, was de shockgeschiedenis

Man but who cares

V.M. en dat het geregeld slecht met haar ging. Ze zat vreemd in mekaar; zonder ook maar aan iets te denken leefde ze, ondergedompeld in andermans zinnen en als een slaapwandelaar moest ze onmiddellijk invallen met gelijkaardige zinnen die nochtans anders klonken; "machen" kon "to make, faire, fare, hacer" worden, elk woord kon op die manier verscheidene keren verwisselen, ze moest alleen maar vergeten dat "machen" echt "machen" betekende, "faire, faire" "fare, fare", dat kon haar hoofd buiten gebruik stellen en ze moest ervoor waken niet bedolven te worden onder die massa's woorden. Dan: de zalen in de congresgebouwen, de halls van hotels, de bars, de mannen,